

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXV. — Izdan in razposlan dne 22. avgusta 1899.

Vsebina: Št. 158. Cesarski ukaz o pristojbinah od imovinskih prenosov.

158.

Cesarski ukaz z dne 16. avgusta 1899. l.

o pristojbinah od imovinskih prenosov.

Na podstavi §. 14. osnovnega zakona o državnem zastopu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141.) ukazujem tako:

I. Nepremičninske pristojbine.

§. 1.

Za prenos imovine nepremičnih stvari je, ne krateč pristojbin, katere gredó od čiste vrednosti kake daritve ali imovinskega prenosa vsled smrti, in brez ozira na predposedno trajnost, plačevati nastopne pristojbine:

1. Če se prenaša

od staršev na zakonske ali nezakonske otroke ali njih naslednike in obratno;

od staršev na osebe, katere v zakon stopajo z njih otroci ali so pa že zakonsko zvezani z njimi;

od očima in mačehe na pastorko in od voljenih staršev na voljene otroke;

med zakonskima, ki nista ne ločena ne razdružena;

med ženinom in nevesto z zakonsko pogodbo, brez razločka, ali se prenaša vsled smrti ali pa po plačnem ali brezplačnem pravnem opravilu med živimi:

- a) pri vrednosti ne več kakor 30.000 kron
 . . . . . 1 odstotek,
 b) pri vrednosti nad 30.000 kron 1½ „
 od vrednosti;

2. če se prenaša na druge nego pod št. 1 oznamenjene osebe vsled smrti ali po brezplačnem pravnem opravilu med živimi:

- a) pri vrednosti ne več kakor 20.000 kron
 . . . . . 1½ odstotka
 b) pri vrednosti nad 20.000 kron . 2 odstotka
 od vrednosti;

3. če se prenaša na druge, ne pod št. 1. oznamenjene osebe, po plačnem pravnem opravilu med živimi:

- a) pri vrednosti ne več kakor 10.000 kron
 . . . . . 3 odstotke,
 b) pri vrednosti nad 10.000 do
 40.000 kron . . . . . 3½ „
 c) pri vrednosti nad 40.000 kron . 4 „
 od vrednosti.

Za deloma brezplačen prenos med živimi v primerih, oznamenjenih pod št. 2., ni nepremičninske pristojbine, privzemši v tarifnem postavku 91 B zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) ustanovljeno pristojbino, nikoli manj plačati kakor bi bilo plačati za zgolj plačen prenos, po št. 3.

Ako se kaka nepremičnina, ki je komu došla vsled smrti, v dveh letih potem ko je bila podedovana, vsled smrti ali po pravnem opravilu med živimi dalje prenese, je za prvi prenos po št. 1 ali 2 idočo pristojbino vračuniti v pristojbino, katero je plačati po tem paragrafu za drugi prenos.

§. 2.

Ako se prenaša poslopje, ki ga celoma ali deloma rabi lastnik, ali kaka poljedelstvu namenjena nepremičnina, katero obdeluje lastnik sam oziroma njegova rodbina sama, s pripomočjo ali brez pripomoči poslov ali dninarjev, ali taka, ki se samo zato ne obdeluje, kakor rečeno, ker je bila privzeta v izvršilo (eksekucijo), ali ker je pod varstvom ali oskrbstvom, je v nastopnih primerih namesto v §. 1 ustanovljenih pristojbin, ne krateč v §. 1, poslednjem odstavku previdenega vračuna, plačati:

1. Če se prenaša na eno izmed oseb, označenih v §. 1 št. 1:

- a) pri vrednosti ne več kakor 5000 kron nič nepremičninske pristojbine;
- b) pri vrednosti čez 5000 kron, vendar ne več kakor 10.000 kron, $\frac{1}{2}$ odstotka od vrednosti;

2. Če se prenaša na druge, ne v §. 1, št. 1, označene osebe, katere tudi rabijo nepremičnino, kakor je gori rečeno:

- a) pri vrednosti ne več kakor 5000 kron, polovico.
- b) pri vrednosti nad 5000 kron, vendar ne več kakor 10.000 kron, tri četrtine

v §. 1 št. 2 in 3 ustanovljenih pristojbinskih postavkov.

Kadar se odstopa kaka hišna ali zemljiška posest, ki se rabi, kakor je gori rečeno, na zakonskega ali nezakonskega otroka ali na osebo, katera z njim stopa v zakon ali je že tako zvezana z njim, na pastorka ali pastorko ali voljenega otroka lastnikovega, je vrednost pridržkov, katere je sebi v prid predajalec na žive dni izgovoril, oceniti samo s peterno letno dajatvijo. Isto velja, ako se pridržki na žive dni zakonskemu predajajočemu roditelja v prid, ali v prid obema roditeljema izgovarjajo nerazdeljeni na žive dni. Če se pri takih odstopih tudi bratom in sestram prevzemnikovim v prid izgovarjajo časni pridržki, naj se ocenijo tudi s peterno letno dajatvijo, če jih ni po §. 16 č. e) zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) oceniti po trojni letni dajatvi.

§. 3.

Državna priklada k pristojbinam, ukrenjenim v §§. 1 in 2, potem po tarifnem postavku 45 A b zakona z dne 13. decembra 1862. l. (drž. zak. št. 89) se ne pobira.

§. 4.

Ako je po §§. 1 in 2 pričujočega zakona ali po Najvišji odloki, veljajoči za Tirolsko in Predalrelsko, z dne 11. januarja 1860 l. odstotni postavek pristojbine, oziroma pristojbin prosti postopek s prenosom narejen odvisen od vrednostne stopnje, je v primerih, ko se prenašajo neodločeni deli (idealni deleži, §. 361 o. m. z.), merodajna vrednost prenesenih neodločenih delov, ne pa vrednost cele nepremičnine.

Če skupna vrednost v enem letu s pravnimi opravili med živimi od enega in istega predajalca na enega in istega prevzemalca prenesenih nepremičnin ali deležev nepremičnin preseza vrednostno stopnjo, ki se je vzela za izmero pristojbine od enega teh prenosov, je za izmero pristojbine merodajna skupna vrednost, in izgubi se torej pravica do nižjega odstotnega postavka, ki bi se morebiti uporabljal gledé v misel vzetega prenosa, oziroma pravica do privoljene oprostitve.

§. 5.

V opomnji 3. k tarifnemu postavku 91 in v opomnji 1. k tarifnemu postavku 106 B zakona z dne 9. februarja 1850. l. ustanovljena posebna odstotna pristojbina za brezplačni prenos služnosti užitka ali rabe kake nepremičnine se razveljavlja.

Ako se prenaša s plačnim pravnim opravilom, je zavezano namesto v tarifnih postavkih 39 in 55 zakona z dne 13. decembra 1862 (drž. zak. št. 89) ukrenjene $3\frac{1}{2}$ odstotne pristojbine samo pristojbini po lestvici II od vrednosti v misel vzetih služnosti.

Vpisi v javne knjige v pridobitev služnosti užitka ali rabe kake nepremičnine ali pravice, ki se šteje za nji enako, so zavezani pristojbini ne več po č. A, ampak po č. B tarifnega postavka 45 zakona z dne 13. decembra 1862. l., ne krateč kake po č. D tega tarifnega postavka nastajajoče oprostitve.

§. 6.

Ako si kako reč, ki spada k zapuščini, pripadli več dedičem, pred njeno prisodbo pridobi eden izmed deležnikov celo ali z enim delom, ki mu ni šel že po dednem pravu, ni zastran izmere pristojbine misliti si novega pravnega opravila.

§. 7.

Pogodbe, s katerimi se posamezne reči ali tudi cela imovina deli med solastniki, nisc, ako pri tem vsak deležnik dobi samo toliko kolikor ustreza

vrednosti njegovega deleža pri posamezni reči, oziroma pri celi imovini, predmet prenosne pristojbine.

Ako se pa nemu deležniku odkaže več kakor iznaša čista vrednost njegovega deleža in pa bremena, ki se drže delitvenega predmeta, in jih je on prevzel, je z ozirom na večjo pridobitev plačati pristojbino od imovinskega prenosa. Ako si v takem primeru dotični deležnik pridobi reči, katere so zavezane prenosni pristojbini po različnih tarifnih postavkah, je vselej s tistimi rečmi ravnati kakor z večjo pridobitvijo v gori oznamenjenem zmislu, od katerih gre manjša pristojbina.

§. 8.

Izmerjati pristojbine za prenos lastninske pravice nepremičnih reči, in pa tak prenos oproščati pristojbine na podstavi §. 2. št. 1. č. a) pričujočega ukaza, pristojji samo in edino finančnim oblastvom.

Natančnejša določila o tem se izdadó ukazoma.

§. 9.

Oddelek II, ukaza finančnega ministrstva z dne 3. maja 1850. l. (drž. zak. št. 181), § 2 točka 5, potem §§. 3, 4 in 5 cesarskega ukaza z dne 19. marca 1853. l. (drž. zak. št. 53), slednjič §§. 1 do 5 zakona z dne 31. marca 1890. l. (drž. zak. št. 53) se razveljavljajo. V kolikor se v ostalem po §§. 1 do 8 tega ukaza ne ukrenejo drugačna določila, naj se na tam oznamenjene prenose uporabljajo splošni predpisi pristojbinskih zakonov.

II. Zagotovilo pristojbin od zapuščin.

§. 10.

Če se izkaz zapuščine, ki ga je podati zastran izmere pristojbine, ne predloži najpozneje v šestih mesecih, računeč od dne pripada, je počenši od preteka tega roka plačati pet odstotkov letnih obresti od zneska pristojbine, ki jo je najti za prenos zapuščine, do tistega časa, ko se podá redno sestavljeni izkaz zapuščine.

Ako pristojbini zavezani zve zanjo v poznejšem času kakor tisti dan, ko mu pripade dedovina, teče šestmesečni rok od dne, ko je dobil znanje. Če jih je več, ki so nerazdeljeno zavezani pristojbini, zadostuje za začetek teka omenjenega roka, če je tudi samo eden zvedel za pripad dedovine.

Pristojbini zavezani se more dolžnosti, plačati te obresti, oprostiti s tem in v tisti meri, da položi

v državno blagajnico znesek, ki zadostuje v založbo izmerjene pristojbine, na njen račun.

§. 11.

Kakor hitro se je podal zapuščinski izkaz, more finančno oblastvo, če more navesti take okolnosti, ki obrazložujejo domnevanje, da je imovina neprav ali nepopolno izkazana, in da podatvi izkaza zavezani vé za nepravost ali nepopolnost imovinskega izkaza, pri razpravnem sodišču staviti predlog, da naj se izkazu zavezani dene pod prisego, da ni vedoma ničesa zamolčal od imovine, ki jo je priznati.

Ta predlog se more staviti samo po pooblastilu finančnega ministra, katero je izkazati sodišču.

Sodišče ima dolžnost, po načelih postopka zunaj prepornih stvari, o tem opraviti potrebne pozvedbe, sosebno tudi zaslišati dediča in potem sklepati o predlogu.

Za izpodbijanje sodnega sklepa veljajo določila §§. 9 do 11, potem 14 do 16 cesarskega patenta z dne 9. avgusta 1854. l. (drž. zak. št. 208). Priseči se sme šele po pravokrepnosti sklepa, s katerim se ukaže razodetna prisega.

Zavezancu je prosto, pri zaslišanju pred prisego popraviti ali popolniti povedbe zapuščinskega izkaza; v tem primeru ne bodi postopka po dohodarstvenem kazenskem zakonu gledé pozneje priznanih predmetov.

Če zavezanec ne pride na dan, ustanovljen za prisego, ali se brani priseči, naj sodnija, da ga prisili k prisegi, po predlogu ukrene zapor.

Zapor, ki ga je izvršiti po §§. 360 do 366 izvršilnega reda, se konča, ko je zavezanec prisegel, in ne sme v svoji skupni trajnosti presežati šest mesecev.

Zaprti sme vsakdas pri razpravni ali pri okrajni sodnji zapornega kraja predlagati, da naj se pripusti k naloženi mu prisegi. Predlogu je ustreči brez nadaljnega postopka.

Ako o zapuščini ne razpravlja kaka c. kr. sodnija, naj se predlog finančnega oblastva, da naj se zavezanec vzame pod prisego, stavi pri okrajni sodnji prebivališča zavezančevega, in o tem pristojji sklepanje tej sodnji.

§. 12.

Darivte, katerih zapustnik ni opravil prej kakor tri mesece pred svojo smrtjo, je zastran izmere

pristojbine všeti v zapuščino, če ni zanje že tako bila plačana pristojbina kakor od daritve med živimi.

Na običajna darila se ne uporablja goranji odstavek.

§. 13.

Če se razen v prejšnjem paragrafu omenjenega primera v kaki izjavi poslednje volje omenja kaka brezplačna dodelitev, ki jo je storil zapustnik za svojega življenja, pa se zanj ni plačala pristojbina kakor od daritve med živimi, je s tako dodelitvijo gledé izmere pristojbine ravnati tako, kakor ko bi jo bil ukrenil za slučaj svoje smrti.

§. 14.

Ako zapustnik izjavi v svoji poslednji volji, da kaka reč, ki se nahaja v njegovi zapuščini, ni njegova, ali če so take reči, seosebno vrednotnice ali gotovina, s tem, da so posebe shranjene ali imajo napis, oznamene kot last kake druge osebe, je ta izjava ali to oznamenilo, če ni o tem kakega družega poverila, da omenjene reči ne spadajo k imovini zapustnikovi, gledé izmere pristojbine brez moči in veljave, in pristojbino od takih reči je pobrati kakor od sestavine zapuščine.

§. 15.

Pristojbino od imovinskih sestavin, oznamenjenih v §§. 12, 13 in 14 je plačati dolžen samo in edino tisti, ki jih je pridobil.

§. 16.

Imovinske sestavine, oznamene v §§. 12, 13 in 14 je zastran izmere pristojbine postaviti v zapuščinski izkaz ali pa hkratu z njegovo podajo naravnost priznati finančnemu oblastvu.

III. Prehodna in končna določila.

§. 17.

Za prenose nepremičnin, ki se prigodé na Tirolskem in Predarelskem v prvih desetih letih po začetku veljave tega ukaza, je namesto v §§. 1, št. 2, č. p), in št. 3, č. c), ustanovljenih pristojbin po 2 in 4 odstotke plačevati samo pristojbine po 3 $\frac{1}{2}$ odstotka.

Določilo §. 8 se uporablja pri prenosih vsled smrti brez ozira na čas dedovinskega pripada, če se pristojbina od dotične zapuščine ni še izmerila o začetku veljavnosti tega ukaza.

§§. 10 in 16 se uporabljata na vse zapuščine, za katere se o začetku veljavnosti ukaza ni še izmerila pristojbina.

V §. 10 ukrenjene obresti začno v takem primeru teči z začetkom veljavnosti tega ukaza.

Če se je v primerih, omenjenih v §. 16 o času, ko začne veljati ta ukaz, že predložil izkaz zapuščine, pristojbina pa se ni še izmerila, ima dedič dolžnost, ravno tam predpisano priznati podatki najpozneje v 30 dneh po začetku veljavnosti tega ukaza.

§. 18.

Izvršiti ta ukaz je naročeno finančnemu in pravosodnemu ministru.

V Išu, dne 16. avgusta 1899. l.

Franc Jožef s. r.

Thun s. r.

Wittek s. r.

Bylandt s. r.

Kaizl s. r.

Welsersheimb s. r.

Ruber s. r.

Kast s. r.

Jędrzejowicz s. r.

Di Pauli s. r.